

VERTIMAS

Jungtinių Amerikos Valstijų ir Europos Sąjungos**BENDRASIS SUSITARIMAS****dėl Jungtinių Amerikos Valstijų dalyvavimo Europos Sąjungos krizių valdymo operacijose**

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTIJOS (JUNGTINĖS VALSTIJOS)

ir

EUROPOS SAJUNGA (ES ARBA EUROPOS SAJUNGA),

kartu toliau – Šalys,

Kadangi:

Europos Sąjunga gali nuspręsti imtis veiksmų krizių valdymo srityje.

Per pastaruosius du dešimtmečius išryškėjo vis aktyvesnės Vyriausybių ir daugiašalių organizacijų pastangos imtis priemonių konfliktų skaičiui visame pasaulyje mažinti.

Tiek Jungtinės Valstijos, tiek ES turi bendrą norą, pasidalydamos krizių valdymo operacijose tenkančia našta, skatinti taikų susitaikymą ir sudaryti palankesnes sąlygas atkūrimui bei stabilizavimui ir yra įsitikinusios, kad tokiose ES operacijose dalyvaujant Jungtinių Valstijų ekspertams tos operacijos gali būti itin sėkmingos.

Jungtinės Valstijos ir ES pageidauja Jungtinių Valstijų dalyvavimo ES krizių valdymo operacijose bendrąsias sąlygas nustatyti susitarimu, kuriuo būtų nustatyti tokio galimo būsimos dalyvavimo bendrosios sąlygos, užuot atskirai apibrėžiant kiekvienos operacijos sąlygas,

SUSITARĖ:

*1 straipsnis***Sprendimai dėl dalyvavimo**

1. Europos Sąjungai priėmus sprendimą pakviesti Jungtines Valstijas dalyvauti ES krizių valdymo operacijoje ir Jungtinėms Valstijoms nusprendus dalyvauti, Jungtinės Valstijos pateikia Europos Sąjungai informaciją apie siūlomą savo įnašą į tą operaciją. Jungtinių Valstijų sprendimas dalyvauti ES krizių valdymo operacijoje reiškia Jungtinių Valstijų sutikimą laikytis Tarybos sprendimo, kuriuo ES nusprendė vykdyti atitinkamą operaciją (toliau – Tarybos sprendimas), sąlygų.

2. Europos Sąjunga ir Jungtinės Valstijos veda konsultacijas dėl siūlomo Jungtinių Valstijų įnašo, įskaitant dėl galimo įnašo į operacijos veiklos biudžetą, ir, jei dėl dalyvavimo jos susitaria, toks dalyvavimas vykdomas vadovaujantis šio Susitarimo nuostatomis ir kitais susijusiais Šalių tarpusavyje sudarytais įgyvendinimo susitarimais.

3. Jungtinių Valstijų įnašas į ES krizių valdymo operacijas nedaro poveikio Europos Sąjungos sprendimų priėmimo autonomiškumui ir iš anksto nenulemia kiekvienu atveju atskirai priimamų Jungtinių Valstijų sprendimų dalyvauti ES krizių valdymo operacijoje.

4. Europos Sąjunga Jungtinėms Valstijoms iš anksto praneša apie visus sprendimus pakeisti 1 dalyje nurodytą Tarybos sprendimą arba patvirtinti ar pakeisti kitas susijusias įgyvendinimo priemones.

5. Jungtinės Valstijos savo iniciatyva ar ES prašymu, Šalims pasikonsultavus, bet kuriuo metu gali visiškai ar iš dalies atšaukti savo dalyvavimą ES krizių valdymo operacijoje.

*2 straipsnis***Taikymo sritis**

1. Nebent Šalys raštu susitaria kitaip, Susitarimas taikomas tik ES krizių valdymo operacijoms, kuriose Jungtinės Valstijos dalyvauja po šio Susitarimo pasirašymo datos, ir juo nedaromas poveikis jokiems galiojantiems susitarimams, kuriais reglamentuojamas Jungtinių Valstijų dalyvavimas ES krizių valdymo operacijoje.

2. Šiuo Susitarimu reglamentuojamas tik Jungtinių Valstijų civilinio personalo, padalinių ir turto (toliau – JAV kontingento) suteikimas ES krizių valdymo operacijoms.

*3 straipsnis***Personalo ir padalinių statusas**

1. Į ES krizių valdymo operaciją paskirto JAV kontingento statusą, visų pirma to kontingento privilegijas ir imunitetus, reglamentuoja ES ir valstybės, kurioje vykdoma operacija, tarpusavyje susitarimas dėl misijos statuso (toliau – susitarimas dėl statuso), su sąlyga, kad: a) Jungtinėms Valstijoms bus sudaryta galimybė prieš priimant sprendimą dėl dalyvavimo operacijoje išnagrinėti susitarimą dėl statuso; ir b) jei tuo metu, kai reikia išnagrinėti susitarimą dėl statuso, toks susitarimas nėra

sudarytas, prieš dislokuojant JAV kontingentą Šalys tarpusavyje konsultuojasi ir susitaria dėl atitinkamo alternatyvaus susitarimo dėl JAV kontingento statuso, nedarant poveikio ES bendrai atsakomybei už susitarimų sudarymą su priimančia šalimi dėl ES personalo ir padalinių.

2. JAV kontingento, tarnaujančio štabuose ar vadovaujančiuose padaliniuose, įsikūrusiuose ne toje (tose) valstybėje (-ėse), kurioje (-iose) vykdoma operacija, statusą reglamentuoja, atitinkamai, štabų ir vadovaujančių padalinių arba tos (tų) valstybės (-ių) ir Jungtinių Valstijų susitarimai.

3. Jungtinės Valstijos valstybėje, kurioje dislokuota operacija, turi teisę, tokiu mastu, koku leidžiama pagal Jungtinių Valstijų įstatymus ir kitus teisės aktus, į jurisdikciją jų paskirto personalo atžvilgiu.

4. Jungtinės Valstijos yra atsakingos už reagavimą, vadovaujantis JAV įstatymais, į pretenzijas, susijusias su jų dalyvavimu ES krizių valdymo operacijoje, pateikiamas jų personalo ar susijusias su juo. Šia nuostata nėra atsisakoma suverenaus Jungtinių Valstijų neliečiamumo. Jokia šio Susitarimo nuostata nesiekiamama sukurti kurio nors teismo jurisdikcijos tais atvejais, kai tokios jurisdikcijos dar nėra, kokios tas teismas dar neturėtų, arba numatyti neatšaukiamą teisę tokia teisme pareikšti ieškinį Jungtinėms Valstijoms.

5. Šalys susitaria atsisakyti bet kokių pretenzijų (kurios nėra pretenzijos dėl sutartinių įsipareigojimų vykdymo) viena kitai dėl vienos iš Šalių turimam ar naudojamam turtui padarytos žalos, jo praradimo ar sunaikinimo arba dėl vienos iš Šalių personalo sužalojimo ar mirties, kurie buvo sukelti Šalims vykdant savo oficialias pareigas, susijusias su veikla pagal šį Susitarimą, išskyrus didelio neatsargumo ar tyčinio nusizengimo atvejus.

6. Jungtinės Valstijos įsipareigoja pateikti deklaraciją dėl pretenzijų bet kuriai ES valstybei narei, dalyvaujančiai ES krizių valdymo operacijoje, kurioje dalyvauja Jungtinės Valstijos, atsisakymo abipusiais pagrindais, ir tai padaryti pasirašant šį Susitarimą.

7. ES įsipareigoja užtikrinti, kad ES valstybės narės pateiktų deklaraciją dėl pretenzijų atsisakymo Jungtinėms Valstijoms ateityje dalyvaujant ES krizių valdymo operacijoje, ir tai padaryti pasirašant šį Susitarimą.

4 straipsnis

Įslaptinta informacija

Veiklai ES krizių valdymo operacijose taikomas 2007 m. balandžio 30 d. Vašingtone sudarytas Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės ir Europos Sąjungos susitarimas dėl įslaptintos informacijos saugumo.

5 straipsnis

Dalyvavimas operacijoje

1. Jungtinės Valstijos specifinių instrukcijų pagalba stengiasi užtikrinti, kad personalas, kurį jos suteikia prisidėdamos prie ES krizių valdymo operacijų (toliau – paskirtas personalas), savo užduotis vykdytų laikydamasis 1 straipsnyje nurodyto Tarybos sprendimo, operacijos plano ir susijusių įgyvendinimo priemonių ir visapusiškai juos remdama.

2. Jungtinės Valstijos laiku konsultuojasi su ES dėl visų pagal šį Susitarimą teikiamo savo įnašo į ES krizių valdymo operaciją pasikeitimų.

3. Paskirtas personalas gauna atitinkamus sveikatos pažymėjimus, ir jiems suteikiamos tokių pažymėjimų kopijos, kurios turi būti pateiktos atitinkamų ES institucijų prašymu.

6 straipsnis

Pavaldumo tvarka

1. Dislokavimo laikotarpiu ES operacijos vadas ar misijos vadovas turi įgaliojimus vykdyti priežiūrą ir vadovauti paskirto personalo bei padalinių veiklai.

2. Paskirtas personalas ir padaliniai yra bendrai pavaldūs Jungtinėms Valstijoms.

3. Jungtinės Valstijos specifinių instrukcijų pagalba stengiasi užtikrinti, kad paskirtas personalas savo pareigas vykdytų ir elgtųsi visapusiškai laikydamasis operacijos tikslų ir vadovaudamasis ES operacijos vado ar misijos vadovo nurodymais ir gairėmis.

4. Jungtinės Valstijos turi tas pačias teises ir pareigas vykdant kasdienę ES krizių valdymo operacijų veiklą kaip ir operacijoje dalyvaujančios Europos Sąjungos valstybės narės.

5. ES operacijos vadas ar misijos vadovas yra atsakingas už bendrą paskirto personalo drausmės kontrolę. Jungtinės Valstijos, prireikus, imasi bet kokių drausminių priemonių.

6. Jungtinės Valstijos skiria nacionalinio kontingento koordinatorių (NKK), kuris atstovauja atitinkamoje ES krizių valdymo operacijoje dalyvaujančiam jų nacionaliniam kontingentui. NKK nacionaliniais klausimais atsiskaito misijos vadovui ir yra atsakingas už kasdienę kontingento drausmę.

7. Sprendimą užbaigti operaciją priima Europos Sąjunga, pasikonsultavusi su Jungtinėmis Valstijomis, jei tokio sprendimo svarstymo metu Jungtinės Valstijos vis dar prisideda prie ES krizių valdymo operacijos.

7 straipsnis

Finansiniai aspektai

1. Jungtinės Valstijos prisiima išlaidas, susijusias su savo dalyvavimu ES krizių valdymo operacijose, nebent jos padengiamos bendro finansavimo lėšomis, kaip nustatyta misijos operacijos vykdymo biudžete.

2. Europos Sąjunga atleidžia Jungtines Valstijas nuo finansinių įnašų į ES krizių valdymo operacijos vykdymo biudžetą, jeigu Europos Sąjunga nusprendžia, kad Jungtinės Valstijos svariai prie jos prisideda. Apie ES sprendimą dėl finansinių įnašų į vykdymo biudžetą Jungtinėms Valstijoms pranešama 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų konsultacijų metu.

3. ES krizių valdymo operacijose Jungtinės Valstijos pagal šį Susitarimą dalyvauja tik jei turima skirtų lėšų.

8 straipsnis

Susitarimai šiam Susitarimui įgyvendinti

Atitinkamos Jungtinių Valstijų ir Europos Sąjungos valdžios institucijos pasirašo reikalingus techninius, finansinius ir administracinius susitarimus šiam Susitarimui įgyvendinti.

9 straipsnis

Ginčų sprendimas

Ginčus dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo Šalys sprendžia diplomatinėmis priemonėmis.

10 straipsnis

Įsigaliojimas ir nutraukimas

1. Šis Susitarimas įsigalioja kito mėnesio po to, kai Šalys praneša viena kitai apie tam tikslui būtinų vidaus procedūrų užbaigimą, pirmą dieną.

2. Šis Susitarimas laikinai taikomas nuo jo pasirašymo dienos.

3. Šalys reguliariai peržiūri šį Susitarimą.

4. Šis Susitarimas gali būti iš dalies keičiamas Šalių rašytiniu tarpusavio susitarimu.

5. Bet kuri iš Šalių gali nutraukti šį Susitarimą prieš šešis mėnesius raštu pateikdama pranešimą kitai Šaliai.

Priimta Vašingtone dviem egzemplioriais anglų kalba, du tūkstančiai vienuoliktų metų gegužės septynioliktą dieną.

Europos Sąjungos vardu
C. ASHTON

Jungtinių Amerikos Valstijų vardu
H. CLINTON

DEKLARACIJŲ TEKSTAS**ES valstybių narių tekstas:**

„Taikydamos ES Tarybos sprendimą dėl ES krizių valdymo operacijos, kurioje dalyvauja Jungtinės Valstijos, ES valstybės narės, kiek įmanoma pagal jų vidaus teisinės sistemas, ketina kiek galima atsisakyti pretenzijų Jungtinėms Valstijoms dėl jų personalo sužalojimo, mirties arba joms priklausančiam ir ES krizių valdymo operacijų metu naudojamam turtui padarytos žalos ar jo praradimo, jeigu toks sužalojimas, mirtis, žala arba praradimas:

- buvo sukelti Jungtinių Valstijų personalo jam vykdant su ES krizių valdymo operacija susijusias savo pareigas, išskyrus didelio neatsargumo ar tyčinio nusižengimo atvejus; ar
- atsirado naudojant bet kurią Jungtinėms Valstijoms priklausančią turtą, jeigu tas turtas buvo naudotas vykdant operaciją, išskyrus šį turtą naudojusio Jungtinių Valstijų ES krizių valdymo operacijos personalo didelio neatsargumo ar tyčinio nusižengimo atvejus.“

Jungtinių Valstijų tekstas:

„Dalyvaudamos ES krizių valdymo operacijose, Jungtinės Valstijos, kiek įmanoma pagal jų vidaus teisinę sistemą, ketina kiek galima atsisakyti pretenzijų bet kuriai kitai ES krizių valdymo operacijoje dalyvaujančiai valstybei dėl jų personalo sužalojimo, mirties arba joms priklausančiam ir ES krizių valdymo operacijų metu naudojamam turtui padarytos žalos ar jo praradimo, jeigu toks sužalojimas, mirtis, žala arba praradimas:

- buvo sukelti personalo jam vykdant su ES krizių valdymo operacija susijusias savo pareigas, išskyrus didelio neatsargumo ar tyčinio nusižengimo atvejus; ar
 - atsirado naudojant bet kurią ES krizių valdymo operacijoje dalyvaujančioms valstybėms priklausančią turtą, jeigu tas turtas buvo naudotas vykdant operaciją, išskyrus šį turtą naudojusio ES krizių valdymo operacijos personalo didelio neatsargumo ar tyčinio nusižengimo atvejus.“
-